

Teràpia Ocupacional i Atenció Centrada en la Persona: facilitant la vida quotidiana

9:00h

Benvinguda

9:30h

Acte inaugural

10:00h

L'atenció centrada en la persona. Un canvi en les actuacions professionals

Sra. Eulàlia Cucurella. Treballadora Social, Gerontòloga i Antropòloga. Máster en qualitat assistencial. Presidenta de la Fundació Alzheimer Catalunya.

Resum: Els professionals d'atenció, principalment els que atenen a persones amb algun tipus de dependència o que aquesta implica un deteriorament cognitiu, treballen sota una forta pressió per l'estat en el que es troben les persones a les que han de atendre i pel compliment de les tasques assistencials, que sovint fa perdre de vista la persona a qui realment s'adrecen.

Cal canviar cap a els principis bàsics de l'atenció centrada en la persona i organitzar el processos i les tasques en relació a qui atenem. Fer servir elements de canvi, basats en la ètica, que ens permetin actuar d'acord amb aquest paradigma i canviar els models tradicionals.

Una atenció planificada des de la pròpia persona, la seva dignitat i la identificació dels seus desitjos i les seves necessitats, acompanyat tot això d'un anàlisi i planificació de les nostres actituds i activitats vers aquesta persona. Estem obligats a millorar l'atenció, a canviar de paradigma amb fórmules i eines que proporcionin al individu les atencions adequades al moment que està vivint en el seu procés de vida.

10:30h

Creació d'una unitat de convivència

Sra. Elisenda Serra. Terapeuta Ocupacional, Máster en envelliment actiu a la Universitat de Vic. Treballa a l'empresa SUMAR, empresa d'acció social SL. com a Coordinadora tècnica de centres d'atenció a les persones grans (Residències, Centres de Dia i Centres de Serveis d'Àmbit Rural) i Directora del Centre de Serveis de Calldetenes, Osona.

Resum: La gent gran, en la majoria dels casos, vol envellir a casa. Quan arriben a una residència, no és des del desig o des de la il·lusió, si no per necessitat, ja que en la majoria de residències només s'aconsegueix tenir els avis nets, tips i polits. És a dir, amb els requeriments mínims assistencials: una bona higiene, l'alimentació coberta i uns serveis molt

marcats per horaris: horaris per anar al lavabo, per anar a dinar o sopar, per anar a fer les activitats...

Ens trobem doncs davant unes residències organitzades des de la comoditat de qui gestiona, oferint uns serveis molt assistencials i molt lluny d'individualitzar-ne el tracte. Per això, els professionals del sector diem que cal una nova manera d'atendre i d'entendre a la nostra gent gran.

A Sumar des de fa 7 anys, hem estat desenvolupant un nou model d'intervenció que ens permet atendre a la nostra gent gran des d'una altra mirada, canviant el paradigma de l'atenció a aquest col·lectiu. Es recolza en el model teòric de l'atenció centrada en la persona, on l'usuari és el centre de totes les nostres actuacions.

Aquesta nova manera de treballar, l'hem batejat amb el nom del TU DECIDEIXES COM VOLS ENVELLIR.

A grans trets, és una altra dinàmica en el dia a dia dels nostres centres, on els usuaris, a través dels seus desitjos i les seves preferències personals poden decidir com volen envellir amb nosaltres. Estem parlant d'uns 30 canvis que apliquem en una residència tradicional i que els fan sentir més com a casa, per arribar a ser una residència centrada en les persones.

11:00h

ACP, de la teoria a la pràctica. Experiència en una residència de gent gran

Sra. Manuela Yerbes. Terapeuta ocupacional. Treballa en l'àmbit de la gent gran des del 2009. Formada en atenció centrada en la persona i en nivell avançat del Dementia Care Mapping (DCM). Postgrau en rehabilitació cognitiva, formada en l'avaluació de l'AMPS i actualment cursant el títol d'expert en Validació.

Resum: Cada cop l'atenció centrada en la persona (ACP) està més present en l'àmbit de la salut. Des de l'administració fins a entitats o empreses privades volen apostar per una atenció més personalitzada, més individual on la persona és al centre de la intervenció. En el cas de les residències de gent gran, l'ACP sorgeix de diversos moviments i enfocps psicosocials que qüestionen i fan replantejar l'atenció a les persones grans amb demència, tant a nivell domèstic com institucional. El paper del terapeuta ocupacional en aquest canvi és important ja que aquesta professió té com a fonaments uns principis humanistes i es basa en una visió holística, per la qual cosa treballar des de l'ACP fa que el rol del terapeuta ocupacional tingui més sentit i pugui aportar els seus coneixements per donar contingut i forma a l'atenció a les persones grans.

11:30h

Torn obert de preguntes

12:00h

Café

12:30h

Programa de teràpia ocupacional a la comunitat amb persones amb dany cerebral adquirit

Sra. Cristina Bonet. Terapeuta Ocupacional de l'equip d'Avaluació i Suport Especialitzat a Institut Guttmann des de la seva creació. Coordinadora tècnica del Programa per a persones amb DCA a la comunitat.

Sra. Catalina Comas. Terapeuta Ocupacional de l'Equip d'Avaluació i Suport Especialitzat en Neurorehabilitació de l'Institut Guttmann. Terapeuta Ocupacional a Llar-Residència i Servei del Programa de Suport a la Llar de Can Calopa l'Olivera. Serveis privats de Teràpia Ocupacional a domicili.

Resum: Els recursos sanitaris destinats a persones que han sofert un dany cerebral i les seves famílies estan orientats, en la majoria dels casos, a la recuperació de dèficits a l'etapa postaguda. existeix una bretxa entre els recolzaments del sistema sanitari i social i les necessitats a llarg termini de les persones amb DCA. Des de l'equip EASE- Guttmann s'inicia a l'any 2012 un Programa de recolzament "post-alta" a persones amb DCA i les seves famílies, en l'entorn comunitari per millorar l'autonomia, la integració social i el funcionament familiar i qualitat de vida. Des de gener de 2017 aquest programa passa a formar part d'un servei del Catsalut ofert des d'EASE-Guttmann i s'amplia l'assistència amb tres terapeutes ocupacionals. Es donarà així una continuïtat assistencial a la persona des del seu ingrés hospitalari fins el seu retorn domiciliari i entorn ecològic.

13:00h

La mirada social de la teràpia ocupacional en una entitat tutelar

Sra. Yadira Zango. Terapeuta ocupacional. Fundación Madre, Entidad Tutelar de CLM, como Delegada Tutelar de Guadalajara. Título de Experto en Cooperación al Desarrollo. Docente.

Resum: La comprensión del papel de la Terapia Ocupacional en una Entidad Tutelar está determinado por la visión jurídica de la diversidad funcional referida en la Constitución española y por tanto, por las diferentes medidas jurídicas de protección que enmarcan la intervención sociocomunitaria.

En Fundación Madre, la finalidad es acompañar a las personas tanto en sus acciones individuales como colectivas para reducir las desigualdades y las contradicciones sociales.

En este marco, la intervención desde Terapia Ocupacional está dirigida a la búsqueda de alternativas que se acerquen a las necesidades de las personas en los contextos en los que surgen y a su vez, entender y comprender el contexto desde una visión global y crítica.

Por tanto, la principal función de los/las Terapeutas Ocupacionales como delegados/as tutelares en la Entidad Tutelar debe centrarse principalmente en buscar, articular y crear escenarios en los que las personas sean creadoras y partícipes de su propia realidad en condiciones de equidad y justicia social.